

Procedure 08 Calamiteiten en incidentenprocedure

Doel

Deze procedure beschrijft de algemene wijze waarop de verschillende disciplines binnen het VSV gezamenlijk incidenten en calamiteiten beheersen welke zich voordoen binnen de verloskundige zorgketen.

Toelichting

Calamiteiten zijn ernstige incidenten waarbij een cliënt is overleden of een ernstig schadelijk gevolg ondervindt. Deze calamiteiten moeten aan de Inspectie voor de Gezondheid en Jeugd (IGJ) worden gemeld. Binnen het VSV is onderling vastgelegd dat deze definitie eveneens wordt gehanteerd bij de beoordeling.

- Bij een potentiële calamiteit waarbij de geboortezorg binnen de verloskundige zorgketen van het VSV is verleend, moet de het bestuur van het ziekenhuis deze calamiteit melden. De analyse vindt plaats door de interne onderzoekcommissie (IOC)*¹ van het VSV aangevuld met enkele leden van de afdeling kwaliteit/IOC van het ziekenhuis.
- Bij een potentiële calamiteit waarbij de geboortezorg uitsluitend in de eerste lijn is verleend, moet de verloskundige praktijk of kraamzorgorganisatie deze calamiteit melden. De analyse vindt plaats door de leden van de IOC van het VSV.
- Bij een potentiële calamiteit waarbij de geboortezorg uitsluitend in een ziekenhuis is verleend, moet het ziekenhuis deze calamiteit melden. De analyse vindt plaats door de IOC van het ziekenhuis aangevuld met leden van de IOC van het VSV .

Een calamiteiten en incidentenprocedure omschrijft het systeem voor het omgaan met calamiteiten en incidenten en is een verplichting in de Wet Kwaliteit, Klachten en Geschillen Zorg (WKKGZ, 2016).

Betrokken disciplines bij deze procedure zijn:

Verloskundigen 1^e lijn
Verloskundigen 2^e lijn
O&G Verpleegkundigen
Gynaecologen
Kinderartsen
Kraamzorg

Nr	Activiteit	Verantwoordelijke	Instructietekst
1	Registreren	Melder	Betrokken medewerker(s) maakt/maken binnen 3 werkdagen na het plaatsvinden van een incident/ mogelijke calamiteit melding door het bestuur van het VSV op de hoogte te brengen. Bij twijfel over de mogelijke calamiteit dient men dit alsnog binnen 6 weken te melden.
2		Bestuur VSV	Bestuur VSV stelt alle deelnemers van de interne onderzoekscommissie op de hoogte en geeft opdracht de melding in behandeling te nemen.
3		Voorzitter VSV	Indien er sprake is van een mogelijke calamiteit meldt de voorzitter van het VSV het incident bij de IGJ. (https://www.igj.nl/zorgsectoren/geboortezorg-en-kraamzorg/calamiteiten-en-meldingen-geboortezorg)
4	Analyseren calamiteit	Interne onderzoekscommissie	Interne onderzoekscommissie, onderzoekt of er sprake is van een mogelijke calamiteit. Tijdens de eerste bijeenkomst worden de voorzitter en de secretaris, voor dit onderzoek, door de IOC leden benoemd. Bij een analyse van casusitiek die alleen in de 1 ^e lijn speelt, zullen minimaal 2 vertegenwoordigers vanuit de 1 ^e lijn zitting nemen in de commissie. Bij voorkeur is een 1 ^e lijns vertegenwoordiger dan voorzitter van het onderzoek. Direct betrokken hulpverleners kunnen geen zitting nemen in de commissie.
5	Informereren hoofdbehandelaar	Voorzitter Interne onderzoekscommissie	De voorzitter interne onderzoekscommissie informeert hoofdbehandelaar over melding bij de IGJ en verzoekt deze: <ul style="list-style-type: none"> 1) Het incident te noteren in het medisch dossier van de cliënt/patiënt en de mededeling dat het incident gemeld is bij de IGJ 2) Contact op te nemen met cliënt/patiënt, diens vertegenwoordiger of nabestaande over de melding bij de IGJ. <p>De hoofdbehandelaar krijgt van de voorzitter interne onderzoekscommissie het "Draiboek mogelijke calamiteit" en de werkinstructie "Hoe te handelen bij een medische calamiteit".</p>

6	Contact met cliënt/patiënt	Hoofdbehandelaar	Hoofdbehandelaar neemt contact op met cliënt/patiënt, diens vertegenwoordiger of nabestaande en meldt, dat het incident als mogelijke calamiteit is gemeld aan de IGJ. Vertelt dat de cliënt/patiënt, diens vertegenwoordiger of nabestaande door de interne onderzoekscommissie benaderd zal worden voor een gesprek in het kader van het onderzoek. De hoofdbehandelaar noteert naam en telefoonnummer van contactpersoon in het medisch dossier.
7	Terugkoppeling naar melder(s)	Voorzitter interne onderzoekscommissie	Voorzitter interne onderzoekscommissie informeert melder(s), dat naar aanleiding van de melding een intern onderzoek volgt. Informeert de melder over de mogelijkheid van opvang ('Traumatische ervaring, opvang collega's met een Traumatische ervaring)
8	Samenstellen onderzoeksteam	Voorzitter interne onderzoekscommissie	Voorzitter interne onderzoekscommissie inventariseert beschikbaarheid van onderzoeksteam, stelt onderzoeksteam samen en organiseert start bijeenkomst.
9	Aanvang en uitvoeren onderzoek	Interne onderzoekscommissie	Tijdens de startbijeenkomst van het onderzoeksteam wordt o.a. bepaald welke medewerkers/betrokkenen uitgenodigd zullen worden. Binnen de commissie wordt een secretaris benoemd voor deze analyse. Indien door de interne onderzoekscommissie een extern deskundige geraadpleegd zal worden informeert de voorzitter van het onderzoeksteam de betrokken hoofdbehandelaar/medisch specialist hierover.
10		Secretaris onderzoekscommissie	De secretaris van het interne onderzoeksteam nodigt de cliënt/patiënt, diens vertegenwoordiger of nabestaande uit voor een gesprek met de voorzitter en de secretaris van het onderzoeksteam (bij voorkeur wordt dit gesprek als eerste ingepland).
11		Secretaris onderzoekscommissie	De secretaris van interne onderzoeksteam stuurt schriftelijke uitnodiging (incl. informatiefolder en reflectieverslag) per email of brief naar de betrokken medewerkers en een overzicht van de gesprekken naar de rest van het onderzoeksteam.

12		Secretaris onderzoekscommissie	Secretaris onderzoekscommissie stelt tijdspad op
13		Onderzoeksteam	Het onderzoeksteam voert gesprekken met uitgenodigde medewerkers. De gesprekken worden opgenomen met een memorecorder. Na ontvangst van de sluitingsbrief (zie nr 21) worden de gesprekken gewist.
14		Onderzoeksteam	Aangewezen lid onderzoeksteam werkt de gesproken teksten integraal uit en stuurt deze naar de leden van het onderzoeksteam.
15		Onderzoeksteam	Het onderzoeksteam stelt de concept-rapportage onderzoek calamiteit patiëntenzorg op conform geldende LLZ format met een logo van het VSV. Daarnaast worden er verbetermaatregelen toegevoegd.
16		Onderzoeksteam	Tijdens de slotbijeenkomst wordt de concept-rapportage onderzoek calamiteit patiëntenzorg en verbetermaatregelen samengevat en besproken met alle betrokkenen en zonodig aangepast en vastgesteld.
17	Definitieve rapportage naar IGJ	Voorzitter VSV	Voorzitter VSV stuurt definitieve rapportage onderzoek calamiteit patiëntenzorg met een begeleidende brief naar de IGJ (zie ook 3).
18	Gesprek met gedupeerde n.a.v. afsluiting melding IGJ	Voorzitter en secretaris interne onderzoeksteam	Voorzitter en secretaris interne onderzoeksteam nodigen cliënt/patiënt, diens vertegenwoordiger, nabestaande uit voor een gesprek met voorzitter en secretaris onderzoeksteam en hoofdbehandelaar nadat IGJ de melding heeft afgesloten. Tijdens dit gesprek wordt de definitieve rapportage onderzoek calamiteit patiëntenzorg inclusief de verbetermaatregelen overhandigd en toegelicht.
19	Afhandeling melding	Voorzitter VSV	Voorzitter VSV stuurt de sluitingsbrief van de IGJ (afhandeling melding) naar onderzoeksteam, hoofdbehandelaar en bestuur VSV.
20	Informereren van betrokkenen	Voorzitter interne onderzoekscommissie	Voorzitter interne onderzoekscommissie informeert de bij het incident betrokken medewerkers over conclusies van het onderzoek en geeft verbetermaatregelen aan. De conclusies worden besproken in de eerste ALV van het VSV volgende op de binnenkomst van de sluitingsbrief.

21	Wissen bandopnames memorecorder	Secretaris interne onderzoekscommissie	Secretaris interne onderzoekscommissie vernietigd bandopnames van de gesprekken met betrokkenen.
22	Check verbetermaatregelen	Secretaris interne onderzoekscommissie	Het bestuur van het VSV controleert na 3 maanden of de verbetermaatregelen zijn doorgevoerd.

De genoemde documenten in dit stuk worden als bijlage bijgevoegd.

*¹ Interne onderzoeksleden zijn die deelnemers aan het onderzoek, die VSV lid zijn, een PRISMA training hebben gevolgd en niet direct betrokken zijn bij de mogelijke calamiteit.